

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

I. Quæcumque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam & consolationem scripturarum spem habeamus. Rom. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

A P R I L I S .

I.

Quaecumque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam & consolationem scripturarum spem habeamus.
Rom. 15.

Considera, quam singulare beneficium DEUS nobis praestiterit, relicto thesauro tam pretioso, tam inexhausto, qualis est ille Divinae Scripturae. Fuerunt istae citra medium ab ipso ore proprio dictatae; & idcirco scripturae appellantur non compositiones. *Quaecumque scripta sunt, non Quaecumque composita sunt.* quia Prophetis non erat opus labore vel studio, quemadmodum aliis sanctis, cum libros conscriberent; sed scribebant solum, quod illis paulatim dictabatur, & totum statim intelligebant. Et uti Dictator erat felicissimus, ita illis tantum erat laborandum, ut dictantem sequerentur. Et hoc est, ad quod David videretur allusisse, cum dixit: *Lingua mea calamus scribae, velociter scribentis.* Pl. 44. Jam vero omnes istae scripturae Divinae, de quibus loquimur, tam pretiosae, *quaecumque scripta sunt*, ordinantur ad profectum nostrum, *ad nostram doctrinam scripta sunt.* Quia non alia DEO fuit dandi necessitas, nisi ad instructionem nostram. Et ideo vide, quam obli-

geris ad reddendas illi gratias pro instructione tam copiosa, tam solida, & fundata, qualis illa est, quam ex ejus ore hausisti. Hic dicere profecto convenit: *In doctrinis glorificate Dominum.* H. 25. 15.

2. Considera omnem doctrinam, ut sit perfecta, debere esse utilem, utilem intellectui, & utilem voluntati, & talis est doctrina, quam tu reperis in scripturis divinis: *Ego Dominus DEUS tuus docens te nulla.* Isa. 44. 17. Est utilis intellectui, quia ubi Doctrina est speculativa, verum docet, & falsum impugnat. Est etiam utilis voluntati, quia, ubi doctrina est practica, abstrahit a malo, & inducit ad bonum. Idcirco dicitur: *Omnis scriptura divinitus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum.* 1. Tim. 3. Hoc est, utilis est ad docendum & ad arguendum, in quantum est speculativa, utilis est ad corripiendum & ad erudiendum, in quantum est practica, ad corripiendum de malo, ad erudiendum in bono. O quam perfecta igitur est haec do-

U

Et

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

ctrina, quam DEUS tibi dedit! certe tanto magis crescere in te debet affectus gratitudinis, quanto vides esse verius, *Quaecunque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt*, neque scripta ad dandam nobis doctrinam qualemcunque, sed dignam DEO, hoc est, perfectam. Miseros illos omnes, qui non solum talem doctrinam aspernantur, sed etiã dedignantur. *Loquentem perfecte abominati sunt.* Amos 5. 10.

3. Considera finem primarium dandi nobis instructionem tam perfectam, qualis in Divinis scripturis continetur, fuisse, ut excitaret languorem nostrum circa consecutionem felicitatis aeternae, quae est finis ultimus, ad quem sumus conditi. Quia aeterna felicitas, ut cernis, bonum est maximum, sed & arduum, & ideo saepe spem amittimus illam consequendi. Quantum enim ejus magnitudo allicit, tantum arduitas absterret. Quid igitur fecit Dominus? scripturas suas tam speculativas quam practicas ita disposuit, ut omnes tendant ad tribuendam nobis ejus arduitate victoriam duabus rebus: dando scilicet mirifica praecepta & exempla patientiae, & dando pariter mirifica praecepta & exempla consolationis, quam affert patientia. Incredibile est, quantum haec duo nos juvent ad superandam arduitatem, quam habet consecutio beatitudinis aeternae, atque adeo ad augendam spem. Et his, si rite perpendas, plenae sunt scripturae. Unde dicitur: *Quaecunque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam & consolationem scriptura-*

rum, hoc est, per patientiam, de qua legitur in scripturis, & per consolationem, de qua legitur in scripturis habeamus. O si vel uno die proponeretur tibi foret ponderare praecepta exempla tam mira, quae sacrae paginae nobis representant in utroque generis patientiae, quam consolationis beatum te! Tantum repente hinc accederet intellectus, tantus vigor inluntati, ut nulla unquam difficultas posset abstertere. Ego non possum hoc loco illa tibi memorare, cum haec innumera. Potes, si velis, illa colligere, quia scripturae non sunt tantus conclusus, sed campus patens, de quacunque itur, colliguntur flores.

4. Considera scripturas sacras ista patientia, & consolatione non solum agere, ut diximus, sed easdem etiam infundere. Unde cum dicitur *per patientiam scripturarum*, & *per consolationem scripturarum*, non solum verborum sensus est, de qua legitur in scripturis. Sed etiam, quae infunditur in scripturis. Quia DEI verba connexa sunt operi, & ideo vim habent stupendam non solum imprimendi, sed & infundendi, quod volunt. Proponunt tibi patientiam, de qua diximus, proponunt consolationem, & eodem tempore ita illam tibi instillant, ut mireris subitam tui metamorphosin. Hinc dicebatur de Christo: *in potestate erat sermo ejus.* Luc. 4. 32. Non solum, quia ipse semper ex se loquebatur, ex suo spiritu, suo sensu, & non ut antiqui Prophetae, qui idem talem repetebant: *Hac dicit Dominus.*

Sed etiam
tam car
energi
ur totu
lebat.
rum vi
am
hab
vero
rum,
gant
Atqu
dunt
nion
ciend
niend
re.
ciend
tus
mag
hom
alut
Om
enim
Jac
horo
effe
Qui
vel
Ac
trat
E
He
non
a
ml
ca
m
ed

Sed etiam quia in loquendo habebat
tam raram Emphasim, tam stupendam
energiam, tam insolitam efficaciam,
ut totum statim obtineret, quod vo-
lebat. Vix dixerat Marthæo quan-
tumvis mille laqueis illigato fœnori &
amoti pecuniæ: *sequere me*, & mox
habuit instar pueruli sequacem. Jam
verò isti similis est potestas scriptura-
rum, si eâ, quâ decet, dispositione le-
gantur. Infundunt, quod volunt.
Atque ita in proposito nostro infun-
dunt patientiam, infundunt consolati-
onem. Patientiam infundunt, effi-
ciendo, ut voluntas, quæ primò à pa-
tienti abhorrebat, jam incipiat ama-
re. Consolationem infundunt, effi-
ciendo, ut intellectus, qui primò totus
erat obnubilatus, serenetur, &
magnâ claritate cognoscat, verum
hominis bonum in hac terrâ demum
aliud non esse, quàm pati pro DEO.
*Omne gaudium existimate fratres mei,
in tentationibus variis incideritis.*
Jac. 1. 2. Scio equidem etiam alios
libros bonos aliquando parere similem
effectum, sed modo valde diverso.
Quia nunquam vel tantâ celeritate,
vel tantâ profunditate hoc præstant.
At sermo Divinus ô quantum pene-
trat! *Vivus est sermo DEI, & efficax,
& penetrabilior omni gladio ancipiti.*
Heb. 4. 11. Vivus est, quia etsi fortè
non operetur, potest tamen operari:
atque efficax est, quia etiam operatur. Et
nilis est sermo Divinus, *Vivus & effi-
cax.* Ecce! quàm sit efficax: *Pene-
trabilior est omni gladio ancipiti.* Quid
est instar gladij penetrare, nisi tranlire

simul & cum summâ celeritate, & cum
summâ profunditate; Hoc ille facit.
Si porro scire velis, quare compareretur
gladio ancipiti; ob id ipsum sit, quod
dicebam, quia simul duas victorias
reporat, unâ acie vincit intellectum,
alterâ voluntatem, atque ita subitò
totum redigit in potestatem.

5. Considera, quàm sit æquum, ut
his positis te impendas lectioni scri-
pturarum, saltem quoad illam par-
tem, cujus pro conditione status es
capax. Verum est, quòd lectio scri-
pturarum non debeat esse, qualis est
illa aliorum librorum, sed potius atten-
ta quædam meditatio. Hoc enim
obsequium convenit illi Domino, qui
in illis ore proprio loquitur. Unde
non invenies S. Davidem unquam u-
surpasse solum lectionis nomen, sed
potius *meditationis. Legem tuam me-
ditatus sum. Meditabar in mandatis
tuis. Prevenerunt oculi mei ad te di-
luculo, ut meditrer eloquia tua.* Pl. 118.
Hoc nò fiat, alio modo non potest ob-
tineri fructus, qui quæritur. Quia
profundissima sunt DEI verba: pro-
fundè erui oportet: *Beati, qui ser-
vantur testimonia eius.* Pl. 118. 2. Non
dicit, *qui legunt*, sed *qui scrutantur*:
quia ad deregendas auri venas non
sufficit aratro leviter obire terram, ne-
cesse est ligonibus interiora viscera pe-
netrare. Neque despondeas ani-
mum, si initio non assequeris: quia
etiam Eunuchus Regina Candacis non
intellexit primò, quod iterum iterum-
que in curru suo legebat ex Prophetâ

Isaïa: *Putasne intelligis, qua legis?* Act. 8. 30. Quia tamen agebat miser ex parte sua, quidquid poterat, perlegendendo scripturas, et si non intelligeret, DEUS modum reperit explicandi. Idem tibi continget. Amò et si nullum habeas Philippum, ut Eunuchus habuit, interpretem, nihil refert. *Inspiratio omnipotentis dat intelligentiam.* Job 32. 8. *Supplebit Dominus per inspirationes internas, prout fecisse vides in tot simplicissimis puellis, quæ monasterio suo conclusæ cœlesti dono mirificè profecerunt ex illis verbis Divinis, quæ à nemine unquam exponi audierunt.* Sint igitur verba illa gratus cibus, nec dies prætereat, quo non ex his aliquid rumineris. *Ista tibi sensim tollent gustum inutilium librorum. Quid enim paleis ad triticum? dicit Dominus.* Jer. 23. 28. à vanâ conversatione abstrahent, afficient ad orationem, alienabunt ab otio, linguam reformabunt,

subministrando pissimorum sententiam materiam, & super omnibus cunctis difficultatibus, quæ in tali rituali occurrunt, præcipuum remedium suppeditabunt. Ita ut patientiam, sentias consolationem prout senserunt nobiles illi Machabei, qui afflictis, detestati, desperati, vexati nihilominus nihil se de hoc mundi indigere gloriabantur: *cum nullo horum indigeremus, & quæ ob causam? solum quia scias habebant solatij in scripturis Divinis, illorum manus quamvis armis operata continuo solvebant: Habebant solatio sanctos libros, qui sunt in manibus nostris.* 1. Mac. 12. 9. *Nec quod mireris. Quoniam iste precipuus finis est, ad quem dixi Divinas scripturas ordinari. Quæcumque scripturæ sunt, ad nostram doctrinam scriptæ sunt per patientiam, & consolationem scripturarum spem habeamus.*

II.

In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, & in æternum non peccabis. Eccl. 7. 40.

1. **C**onsidera, quanti in hoc misero mundo faciendum sit nunquam lethâliter peccare. Hoc illud donum est, pro quo obrinendo sancti tot precibus Cœlum fatigârunt. Et tamen fidei doctrina est hoc ipsum donum, si velis, in tuâ esse potestate. Sufficit, ut statuas non tui corporis facere lanienam, sed sequi facile hoc documentum,

quod tibi sapiens subministrat, nempe in omnibus operibus meminisse novissimorum, quæ ad eò tibi sunt nota. *In omnibus operibus tuis memorare novissima tua.* Quod si facias, ecce quid promittat: *in æternum non peccabis.* Si æternum viveres, æternum quoque à peccatis immunem conservares. Quæ igitur tua demer-